Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 195. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 28-го СЕРПНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 28, 1979 No. 195. VOL. LXXXVI.

АМЕРИКА НЕ ДОЗВОЛЯЄ ВИВЕЗТИ НАСИЛЬНО ДО МОСКВИ ДРУЖИНУ ВТІКАЧА ПРОТИ ЇЇ ВОЛІ

Ню Йорк. — Від п'ятниці минулого тижня настало несподівано сильне напруження відносин між ЗСА і Совєтським Союзом з приводу спроби членів совєтської місії при Об'єднаних Націях вивезти з ЗСА до Москви дружину соліста „Большого" балету Александра Ґодунова.

Ґодунов зголосив в середу минулого тижня бажання залишитися в Америці і в четвер, 23 серпня, отримав право азилю на один рік. В п'ятницю вісім совєтських агентів забрали з готелю „Мейфлавер", де мешкають всі члени названого совєтського престижевого балету, що прибув до ЗСА на гостинні виступи, дружину Ґодунова, також солістку балету, яка виступає під іменем Людмила Власова, і завезли її на Міжнародне летовище Кеннеді в Ню Йорку, де посадили до літака совєтської лінії Аерофлот, що о 5 по полудні мав відлетіти до Москви. Але американські власті обсадили літак поліційними автами і не допустили до його відлету. На летовище прибули урядовці Уряду іміграції й натуралізації, як теж два делегати Державного департаменту під проводом заступника американського амбасадора в Об'єднаних Націях Доналда МекГенрі, який заявив, що американські власті хочуть мати певність, що Людмила Власова виїздить до Москви добровільно, бо її чоловік твердить через свого адвоката, що її вивозять насильно.

Большевики хотіли говорити з Ґодуновим, який скривається: він погодився під умовою, що при цій розмові буде його дружина — вони не погодилися. На летовищі американські урядовці зажадали, щоби совєтські представники дозволили Людмилі Власовій висісти з літака і щоби можна було розмовляти з нею в умовинах, де вона не буде під натиском з-зовні. Совєти відмовилися,та з свого боку завжди повторяють, що Людмила Власова добровільно прагне вернутися „на родіну". В цій справі совєтський уряд зголосив через свою амбасаду у Вашінґтоні гострий протест, закидаючи американським властям, що вони „провокаційно" і „нелегально" зупиняють відлет совєтського літака. З американського боку заявили, що совєтські закиди „фальшиві і неоправдані". На літаку Аерофлоту було 112 осіб, з того 44 не-росіяни, у тому числі прогулянка американських адвокатів. Перебуваючим на літаку від минулої п'ятниці людям, совєтським громадянам,доставлено харчі. Не-совєтським подорожним дозволено висісти і їх перевезли до недалекого готелю — вони відлетіли найближчим американським літаком до Лондону, де пересілися на совєтський літак до Москви.

Александер Ґодунов

Людміла Власова

За газетними вістками переговори про цей конфлікт ведуться тепер вже безпосередньо між Вашінґтоном і Москвою. Совєтські газети й радіо та телевізія промовчали втечу Ґодунова і пишуть тільки про „безправне" зупинення відлету совєтського літака з Ню Йорку до Москви.

(Продоження на ст. 4)

ВІДБУДЕТЬСЯ 28-ий З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА

Лігайтон (ПР). — Тут, на Оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича, відбудеться 28-ий З'їзд УЗХ у час святкування Дня Праці (1 — 3 вересня 1979).

Український Золотий Хрест — це найстарша українська харитативна установа на терені ЗСА, яка постала 48 років тому, як українська червонохресна організація під час посиленого росту Організації Українських Націоналістів та її численних акцій на рідних землях, жертвам яких допомагав УЗХ. Хоч УЗХ самостійна жіноча організація й діє на основі свого власного чартеру, але він усе тісно співпрацював із націоналістичними організаціями ОДВУ й ОУН і дотепер із ними ідеологічно споріднений. Якщо заходила потреба, УЗХ усе був готовий по своїм силам допомагати чи політв'язням, чи повенянам, чи бідному населенню Карпатської України, чи скитальцям. А вже від 12 років діє Фонд УЗХ, як Комітет Оборони й Допомоги Політв'язням в Україні, який без розголосу пересилає допомогу потребуючим родинам політв'язнів. Український Золотий Хрест уже 21 років провадить дитячі табори на Оселі ім. О. Ольжича. Крім тієї діяльности УЗХ має великий капітал пророблєної громадської роботи та допомоги визвольній боротьбі українського народу.

Реєстрація делегаток і спільна зустріч пічнеться уже в п'ятницю, 30-го серпня, а ділові наради починаються у суботу, в год. 10-ій ранку. Того ж дня в 2-ій год. по полудні Український Золотий Хрест влаштовує для відзначення Року Дитини панель, модератором якого є д-р Наталія Пазуняк, професор Пенсилвенійського університету, заступниця голови СФУЖО й голова 20-го відділу УЗХ у Філядельфії. У неділю вранці,2-го вересня учасники з'їзду візьмуть участь у Службі Божій й панахиді по сл. п. Ользі Коновалець. Опісля членство всіх братніх організацій і гостей вшанують всіх тих членів ОУН, які загинули і померли, коло хреста пам'ятника поляглим революціонерам, де буде відправлена Панахида Відтак усі візьмуть участь у спільному відзначенні 50-річчя ОУН біля пам'ятника Олега Ольжича-Кандиби. В ту ж неділю,в год. 6-ій вечора, в великій залі Оселі. Український Золотий Хрест подчас святкової вечері присвяченій 50-річчю ОУН відзначить його спеціяльною програмою, на якій головну доповідь виголосить д-р Марія Квітковська, голова Головної Управи УЗХ. У понеділок, 3-го вересня, по закінченні з'їзду й вичерпанні всіх точок, відбудеться засідання нової Головної Управи УЗХ.

Відбулася Четверта Европейська Конференція Учителів

Мюнхен. — Четверту Европейську Конференцію, яка відбулася тут, у Німеччині, в приміщеннях УВУ, зорганізувала і скликала Шкільна Референтура Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних Організацій (КОУГЦУ) та Центральне Представництво Української Еміґрації у Німеччині при співпраці Українського Вільного Університету. Нарадами кермував шкільний референт мґр Володимир Леник. Участь у ній взяли не тільки вчителі та суспільні діячі з різних країн Европи, але також із Канади і ЗСА і тому в дискусії заторкнено проблеми українського шкільництва у цілій діяспорі. Зокрема обговорено справу української ґімназії, яку запляновано відкрити тут у Мюнхені у наступному 1980-81 році. Школу має зорганізувати і вдержувати окремо для цього створене Т-во „Українська Гімназія", треті Збори якого відбулися того ж дня, 27-го липня ц.р., у тому ж приміщенні після Учительської Конференції.

У програмі Конференції передбачено лише одну доповідь про українські рідні школи, що її виголосив Богдан Марченко, довголітній голова Спілки Українських Учителів та Виховників у Великобританії. Доповідач представив слухачам ситуацію українського шкільництва в Европі та накреслив завдання, які воно собі ставить.

У дискусії брали участь майже всі присутні, зокрема (Продовження на ст. 3)

Закінчення Високошкільного Літнього Курсу УВУ

Мюнхен Німеччина (УВУ). — Цьогорічний Високошкільний Літній Курс Українознавства, який тривав три тижні та в який входили вісім викладових циклів (80 викладових годин), закінчився у п'ятницю, 10-го серпня. Згідно із звичаєм, цього дня в пополудневих годинах відбулася зустріч курсантів із викладачами курсу. Курсанти, яких було точно 20, приїхали із трьох різних европейських країн, а крім цього було 5 із Канади та 3 із ЗСА. Всі були дуже пильні і правильно складали свої колоквіяльні іспити. Крім викладових годин були ще екскурсії (два пополудні) до українських Установ Мюнхену та до баварських музеїв, а крім цього цілоденна прогулянка — разом із студентами семестрів — у підальпійські околиці.

Рівночасно із закінченням Курсу відбулася промоція нового доктора Філософії УВУ мґра І. Вашетка, що пред'явив працю із порівняльної літератури н.т. „Українські переклади Сервантесового ‚Дон Хуана'." Рецензентами праці були проф. д-р Я. Рудницький та проф. д-р М. Степаненко. До курсантів та нового доктора промовляв ректор, вказувавши на сумлінний підхід до своїх обов'язків так нового доктора, як і усіх курсантів. Після відспівання традиційного „Ґавдеамус", новопромований гостив, за звичаєм, професорів, колеґ, курсантів, та знайомих. Вечір у дружній атмосфері ще скріпив оте тепле враження, яке винесли курсанти зі свого перебування у Мюнхені.

В УКРАЇНІ ПЕРЕКЛАДЕНО „ПОВІСТЬ ВРЕМЕННИХ ЛІТ"

Київ. — Історичний літопис „Повість временних літ", що його укладав печерський чернець Нестор, в наступному році друкуватиметься у журналі „Вітчизна". Твір цей переклав зі старослов'янської на українську мову Віктор Близнець. Передмову до нього написав Павло Загребельний, а оформлення цього перекладу зробив Георгій Якутович, — інформує про працю над цією історичною пам'яткою київська „Літературна Україна". Автор цього перекладу, — вдальшому пише газета, — старався зберегти стиль цього твору, образну систему та його поетичність. Окремо „Повість временних літ" надрукує в-во „Веселка" в Києві.

Президент Картер заповідає швидке призначення наступника Янґа

Вашінґтон. — Президент Картер, який перевів минулий тиждень на відпочинковій подорожі яхтою по Міссісіпі, заповів, що з поворотом до Вашінґтону він швидко призначить нового амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй, на місце Андрю Янґа, щоби Сенат мав час затвердити його ще поки почнеться нова Генеральна Асамблея ОН у вересні ц.р. Президент зазначив, що йдеться про те, щоби новопризначений амбасадор міг негайно перейняти свої обов'язки, ото ж був ознайомлений з міжнародними проблемами та апаратом ОН, але водночас підкреслив, що „грають тут деякі поважні політичні моменти". Можна здогадатися, що йдеться тут про те, щоби, наприклад, не призначати нікого такого, проти якого буде поважна опозиція в Сенаті, або буде неприйнятливий для жидівського суспільства й Ізраїлю, — однак нема певности, чи Президент призначить знову якогось чорного діяча. „НЙ Таймс" називає 5-ох потенціяльних кандидатів, між ними є двоє чорних і один фахівець африканських проблем. Найбільші шанси має Доналд МекГенрі, чорний, який був і є членом місії ЗСА в Об'єднаних Націях.

Сомоза обвинувачує Картера за переворот в Нікараґуі

Асунсіон, Параґвай. — Колишній президент Нікараґуи, генерал Анастасіо Сомоза Дебейлі, згідно з пресовим повідомленням Юнайтед Прес Інтернешенал з 22 серпня ц.р., заявив, що президент Картер завинив в перевороті минулого місяця в Нікараґуі, який спричинив упадок ген. Самози та встановлення сандінійського уряду, який є в руках марксистів. Ген. Самоза додав, що комунізм запанує скоро в Латинській Америці та „пошириться скоро аж до кордонів З'єднаних Стейтів Америки".

Ген. Сомоза ґоворив на пресовій конференції у винайменому домі, приписуючи причину його упадку „заграничній політиці" президента Картера.

„Це сталося тому, що президент Картер доручив ведення міжнародних відносин прихильникам сенатора Мек Ґоверна" (Сен. Джорж Мек Ґоверн з південної Дакоти).

Сомоза прибув до Параґваю понад тиждень тому на літаку параґвайської лінії. Президент Параґваю Альфредо Строссер привітав його як „тимчасового резидента", тоді коли опозиційні політики гостро критикували його прибуття до Параґваю.

Вісканзинський університет оголошує вписи на українські предмети

Мілвокі, Віс. — Украінська Студентська Організація при Вісканзинському університеті в Мілвокі інформує, що при цьому університеті будуть знову викладати українські предмети з мови й літератури.

Цього навчального року будуть лекції з таких предметів: Початковий курс української мови (перший рік), 4-ри кредити, ч. 943-101, відбуватиметься по вівтірках і четвергах від 6:00 до 7:45 вечора в приміщенні „Fine Arts Building", кімната ч. 220; Четвертий рік української мови: українська література, 3 кредити, ч. 943-499, відбуватиметься по понеділках і середах від 6:00 до 7:30 вечора в приміщенні „Fine Arst Building", кімната ч. 160. Викладач українських предметів: Ірина Давні. Виклади починаються у вересні цього року.

За додатковими інформаціями можна звертатися до: Віри Павлюк (Тел. 481-5918), Ірини Давні (Тел. 276-4350 або 964-8158) чи „Слов'янський відділ" (Тел. 963-4948).

У справах реєстрації можна звертатися до університету телефонічно на: 963-4134.

Українська Студентська Організація закликає записуватися на згадані українські предмети, щоб не тільки утримати виклади українських предметів, а також „вивчати нашу українську мову, літературу й культуру".

ІРАН ХОЧЕ КУПУВАТИ ЗНОВУ ЗБРОЮ В АМЕРИЦІ

Теґран. — Новий режим в Ісламській республіці Ірану вживає заходів, щоби відновити закупи зброї в З'єднаних Стейтах Америки. У цій справі йдуть розмови між американською амбасадою в Теґрані й іранським урядом, але ці розмови йдуть туго й не дали ще конкретних вислідів, бо — за твердженням західніх газет — в Ірані панує державно - адміністраційний хаос і не відомо, хто вирішує такі справи. За режиму шаха Різи Паглеві ЗСА були одиноким постачальником зброї для Ірану: від 1979 року Іран закупив був в Америці різнородної зброї, включно з наймодернішими військовими літаками, на кругло 17 більйонів долярів. Після перемоги революції проти шаха Паглеві і приходу до влади фанатичного ісламського лідера Аятолли Хомейні — новий режим відкликав замовлення зброї на суму кругло 7 більйонів долярів. Новий іранський режим запропонував теж Америці щоби вона відкупила доставлених вже Іранові 70 бойових джетів типу ф-14, виправдуючись, що вони настільки складні, що не мають для них відповідно вишколеної залоги. В Ірані взагалі залишилися після упадку режиму Різи Паглеві великі склади різнородної зброї, але новий режим багатьох висококваліфікованих старшин вистріляв, інші димісіонували, знову інші втекли за кордом і старшинський та підстаршинський корпус іранських збройних сил цілком розхитаний і схаотизований. Американський уряд не схвалює теперішнього режиму Аятолли Хомейні, але зберігає з ним формальні взаємини і погодився навіть постачати Іранові перероблену в американських рафінеріях газоліну і газ, що їх — в наслідок терористичного режиму й хаосу в Ірані — забракло в Ірані, одному з найбільших продуцентів нафти. З урядових американських кіл заявили, що продаж зброї Іранові ускладнена ще фактом ведення тепер війни проти повстанських курдів: ЗСА традиційно проти того, щоби її зброю використовували не для оборони даної країни, проти зовнішнього ворога, а для внутрішніх розрахунків.

Країни НАТО плянують наради в справі недостачі нафти

Вашінґтон. — Чільні представники урядів країн Північно - Атлантійського Союзу (НАТО) відбудуть наради у вересні цього року, які будуть присвячені виключно питанням недостачі нафти та погрозам арабських країн цілковито припинити доставу пального країнам Західньої Европи.

У нарадах візьмуть участь колишній державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер, міністер закордонних справ Бельгії Генрі Сімонс та інші високі урядовці країн НАТО. З пляном перебудови НАТО в обличчі „кризи пального" виступить ген. Александер Гейґ, колишній головнокомандувач збройних сил НАТО. Як відомо, ген. Гейґ вже від довшого часу настоює, щоб перевести реорганізацію структури НАТО з уваги на зміни мілітарного порядку в Европі та на нову ситуацію на Близькому Сході, зокрема на підписання мирового договору поміж Єгиптом та Ізраїлем, на переворот в Ірані та на підвищення цін на нафту арабськими країнами.

В'єтнам зміцнює мілітарну потужність у Камбоджі

Банґкок, Тайлянд. — Комуністичний В'єтнам сильно збільшив свої військові з'єднання у Камбоджі з наміром почати нову офензиву проти залишків військ колишнього режиму прем'єр-міністра Поль Пота.

Ген. Сом Катафан, директор публічної інформації генерального штабу військ Тайлянду, заявив, що В'єтнам і ним встановлений новий комуністичний режим Камбоджі плянують почати посилену офензиву проти війська Поль Пота в другій половині жовтня після зкінчення дощового сезону у Південносхідній Азії.

Радієві посилання Поль Пота через станцію в Китаї стверджують, що В'єтнам перекинув дві повні дивізії до Камбоджі в рамках плянування нової офензиви.

Речники уряду Тайлянду побоюються, що число втікачів з Камбоджі сильно зросте у наслідок нових боїв.

„ФАШИЗМ І КОМУНІЗМ — ЦЕ ІДЕНТИЧНІ ЯВИЩА" — ПИШЕ МАЛЬВА ЛАНДА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Видатна діячка російського правозахисного руху, відома теж з її гуманних акцій у відношенні до українських політв'язнів та їхніх родин, дала вимовну оцінку умов в СССР та суті комуністичної диктатури. Це вона зробила у своїй заяві, яку переслала Людмилі Алексєєвій, представникові Московської Гельсінкської групи на Заході. Звернення Ланди поширюється у самвидаві. Передаємо частину його в перекладі з російської.

„...Хочу повторити свої твердження: звичайний фашизм і звичайний комунізм (включно з дійсним розвинутим радянським соціялізмом) — принципово ідентичні явища.

Обидва мають необмежені можливості винищувати масово людей, що знаменито продемонстрували на практиці (якщо, крім масових репресій 1930-40 років, врахувати ще багато мільйонів людей, які загинули від штучного голоду під час насильної колективізації, під час ліквідації куркулів, як кляси, під час розкуркулювання і масової депортації, під час насильної депортації цілих народів, під час окупації і депортації частини населення Прибалтики і т.д., то, очевидно, Радянський Союз значно перегнав гітлерівську Німеччину).

Однакова у них подібність ненависти і насилля (до чужих націй, ідеологій і кляс), нетерпимість до вільної думки і вільного слова, принципово не визнають, не поважають прав людини... Комуністична ідеологія і комуністичний режим, зокрема радянський, визначаються багато більшим лицемірством (з більшим мистецтвом прикриваються „гуманізмом"), більшою забріханістю і нічим не обмеженою можливістю до фальсифікацій...

Реальний розвиток соціялізму, який претендує бути взірцем „світлого майбутнього" всього людства, — викорінює, вириває з суспільства кращих його представників, тих, які, незважаючи на ніщо, залишаються самі собою, виявляють здібність самостійно думати, зберігаючи і закріплюючи в собі моральні цінності, які створило людство...

Реальний соціялізм, як суспільна система, сприяє атрофії цих найважливіших людських якостей, себто деґуманізації людини і суспільства.

Лібералізація несумісна зі структурою реального соціялізму, суперечна його сутности. (Мабуть легше перевиховати вовка на добру собаку, ніж злібералізувати реальний соціялізм).

Але, кожна спроба насильної зміни, може допровадити тільки до модифікації системи в напрямі ще більшої її жорстокости, або до виникнення іншого, але не менше жорстокого тоталітарного режиму.

Наша система — це ми. Єдина надія на зміну до кращого (себто заступлення реального соціялізму ліберальною демократичною системою, здібною до дальшого удосконалення) — це переміна нас самих.

Самостійно думати, мати власні переконання і явно висловлювати ці переконання — така „поведінка" (ідеологічний неконформізм) сприймається в Країні Рад — не тільки владою, але й звичайним радянським громадянином (чималою частиною громадян, незалежно від соціяльного стану, освіти і т.п.) — як важкий злочин, гірший від вбивства, насильства, грабунку...

Моральне протистояння дійсно підриває, захитує підвалини, структуру реального радянського соціялізму.

Нікому з ліберально мислячих людей не приходило навіть в голову засуджувати тих, які морально протистояли фашизмові. Проте, ті ж люди, або бодай чимало з них, попадають в паніку від ідей морального протистояння і, таким чином, підриву реального радянського соціялізму.

...Віднайти в собі мужність і силу самостійно ба- (Закінчення на стор. 4)

ЗРОСТАЄ ТЕРОР КҐБ ПРОТИ ЧЛЕНІВ ПРАВОЗАХИСНОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з вістками з України, в останньому часі щораз більше зростає сваволя і фізичний терор КҐБ, стрямований проти членів правозахисного руху.

Так, 16-го червня ц.р. київська прокуратура дала „попередження" Маркові Білорусецю про неминучий арешт, якщо він продовжуватиме свою правозахисну діяльність. У вечері цього ж дня його важко побили на вулиці, подібно, як це було свого часу з Петром Вінсом.

Марко Білорусець, 1943 року народження, інженер будівельник, неодружений, живе в Києві на Хрещатику. Він перекладає німецьку прозу і поезію на українську мову і свого часу друкувався у „Всесвіті" (наприклад, ч. 6/78). Він зокрема відомий як перекладач австрійського поета Пауля Целана.

1-го серпня ц. р. Білорусець святкував свої уродини, і в гості до нього вибрався теж його друг Володимир Малинкович, член Української Гельсінкської групи. У дворі Білорусеця на нього вже чекали каґебівські посіпаки, які його важко побили, а опісля викликали міліцію, — і йому дали 15 днів арешту.

Володимир Малинкович, 1940 року народження, одружений, має двоє дітей, живе в Києві. Він кандидат медичних наук, радіолог; працює в Інституті ендокринології; має понад 40 наукових праць.

Білорусець і Малинкович — близькі друзі Петра Вінса, який є вже на Заході.

Виставка „Самвидаву" в Чікаґо

Чікаґо, Ілл. (Л.С.). — Заходами Комітету усіх Українських Жіночих Організацій міста Чікаґо тут відбудеться в днях 7, 8 і 9-го вересня цього року „Виставка Самвидаву". На відкритті виставки 7-го вересня о годині 8-ій вечора буде промовляти пані Надія Світлична на тему „Самвидавні твори і їх значення". Виставка буде відбуватись в залі Українського Інституту Модерного Мистецтва при 2318 вест Чікаґо евеню.

В суботу, 8-го вересня, о годині 8-ій вечора відбудеться Товариська Зустріч громадянства з пані Надією Світличною і тут вона буде говорити про „Жінку в Україні її осяги та сучасне положення". Ця зустріч відбудеться в залі собору святих Володимира й Ольги при Оуклей і Супіріор. Міжорганізаційний Комітет Українських Жіночих Організацій в Чікаґо надіється, що у цій небуденній імпрезі візьме участь велике число громадян.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N. J. 07303

Хто керує політикою Америки?

Після того, як 37-ий з черги президент З'єднаних Стейтів Ричард М. Ніксон, обраний на другу каденцію величезною більшістю голосів, передчасно зрікся своєї президентури, виринуло в американській та закордонній пресі питання: хто властиво править в Америці? І були коментатори, які твердили, що не президент і не Конгрес виконують дійсну, а не формальну, Конституцією приписану владу, а мають ту владу в першу чергу „мідія" — преса, радіо і телевізія, — що формують громадську думку і впливають на хід подій, а далі справжньою владою у цій країні користуються робітничі спілки, від яких залежить спіраля цін і платень та які можуть в кожному часі спаралізувати страйком все життя, — і велику частину фактичної влади мають у своїх руках невідомі навіть широкому суспільству конґресові „лабі", себто уповноважені й залеґалізовані представники різних верств, груп, організацій і корпорацій, які впливають на конґресменів і сенаторів в різних справах законодавства. У минулому тижні виринула друга подібна проблема: хто керує закордонною політикою Америки?

Конкретно, делеґований президентом Картером на Близький Схід колишній голова Демократичної партії Роберт Стравс дістав уже після відлету з Вашінґтону запечатану коверту з інструкцією в середині, що він має переконати ізраїльського прем'єра Беґіна і єгипетського президента Садата, щоби вони погодилися на складену у Вашінґтоні нову резолюцію, яку ЗСА зголосять в Раді Безпеки Об'єднаних Націй у справі палестинців. ЗСА хотіли такою власною резолюцією протиставитись резолюції арабської держави Кувейту, де вимагалось визнання за палестинцями права самовизначення включно з правом до власної держави та визнавалось за Палестинською Визвольною Організацією право репрезентації всіх палестинців, що їх число досягає тепер уже кругло 3 мільйони душ.

Роберт Стравс заявив журналістам, що та писана інструкція спутала йому свободу рухів, бо вона була дуже вифазна, а він не міг виконати її, бо однаково в Ізраїлі, як Єгипті стрінувся із неґативною поставою. І Роберт Стравс не скривав перед журналістами в поворотній дорозі до Вашінґтону, що найпершим його ділом було перевірити і з'ясувати, хто властиво керує закордонною політикою.

Очевидно, всі заінтересовані діячі — сам президент Картер, названий Роберт Стравс, державний секретар Сайрус Венс і дорадник президента у справах крайової безпеки Збіґнєв Бжезінські, — це державні мужі, які здають собі справу, що потрібна гармонія у державній верхівці, співпраця і координація праці. Вирішний голос мусить мати Президент, але існує ресортовий секретар — в інших країнах міністер — закордонних справ, існує теж дорадник в справах міжнародної політики з погляду безпеки країни. Від формату кожного з них, від знання й індивідуальности кожного з них залежить, хто з них має найбільший вплив на вирішування проблем закордонної політики, але ніде ні в одній демократичній країні нема такої ситуації, щоби формував її, вирішував її і керував нею тільки один чоловік. Коли ж іде про таку суперпотуґу, як ЗСА з такою складною ситуацією, як вона існує у світі після Другої світової війни, з такою ворожою суперпотуґою, як Совєтський Союз і тепер, коли у даному безпосередньому випадку йдеться про таку складну проблему, як ситуація на Близькому Сході, то — ясна річ — кожночасна актуальна справа мусить обмірковуватись у гурті бодай таких чотирьох осіб.

Ідеологія ЗСА схоплена її Деклямацією Незалежности а також Конституцією. Йдеться про політику: вся американська державна верхівка і величезна більшість американського суспільства свідомі, що треба боронити державну самостійність Ізраїля, але й треба мати добрі зв'язки з великим арабським світом, який має у своїх руках джерела нафти. Ото ж різниці поглядів можуть бути тільки щодо тактики. І ті різниці мусять бути, бо вільна людина цим власне відрізняється від невольника, що має свій погляд і його висловлює без страху. І тому питання: „хто керує американською закордонною політикою" насправді звужується до питання тактики. Це теж не маловажна справа. Наприклад, коли йдеться про СССР: чи доброю є тактика детанту, постачання Совєтам достав, які скріплюють совєтську імперію, і чи це добра тактика підписувати військові договори, які насправді йдуть по лінії інтересів СССР?! Нема різниць щодо політики, яка вимагає зберігання миру в добі атомової зброї, але є різниці щодо доцільної тактики. Ми, українці, є принципово за признання всім народам права до самовизначення і вимінання всього, що скріплює одиноку ще у світі колоніяльну імперію, якою є СССР.

І. Самійленко

ГОЛОС ДВОХ ПРОТИЛЕЖНОСТЕЙ

[2]

Не так давно я мав нагоду зустрінутись із учителем середньої школи міста Запоріжжя — Україна, який прибув на одномісячні відвідини своїх родичів у ЗСА. Перед від'їздом додому, я запитав у земляка, що найбільше йому запам'яталося після короткого перебування в цій країні? Земляк, не задумуючись лаконічно відповів: „Моя наука". „Яка наука?", — питаю я. „Наука про історію мого народу, — історію України. Всі тут недоспані ночі, пояснює він, — я перечитав те, чого не міг і чого не вільно нам знати у себе вдома — в Україні..."

На дальші мої питання відносно життя, а зокрема харчового стану в Совєтському Союзі, відповідь земляка була більше, ніж зрозуміла: „Ви тут, в Америці, — говорить він, — знаєте про наше життя далеко більше, а ніж ми живучи там — в Україні. Ми слухаємо і читаємо лише те, що нам вільно знати. Що ж торкається харчового стану, то відповідаю вам, — продовжує земляк,—одною популярною у нас анекдотою, а саме: стоїть довга і втомлююча черга до м'ясної крамниці. Нарешті, десь біля одинадцятої години ранку, відчиняються парадні двері крамниці; виходить продавець і питає:

„Хахли тут є?" — „Є!" Заревіло в один голос з черги.

„Отже, слухайте, свинини сьогодні немає!", — пояснює продавець.

„А кацапи тут є?",— питає він далі. „Так точно — ест!" — Чути голоси.

„Отже слухайте і ви: гавядини сегодня нет!"

„А жиди тут є?", — питає далі продавець. „Ест!" зачулись голоси.

„Розходьтесь і ви, бо курятини також немає!"

Потім, після довшої павзи, він знову запитав: „А чи є тут комуністи?" „Да, ест!" чути кілька голосів. „Тепер товариші комуністи, поясніть нарешті цим людям, чому у вас, після шестидесяти років господарювання вашої партії, і досі немає м'яса для оцих людей, — чому?"—Все мовчало... Мій співбесідник — земляк теж замовк, а потім тихо додав: „Це ніби анекдота, але так є, це дійсна правда..."

У минулому, Кремль виправдовував любий провал, кризу чи банкрутство в совєтськім господарстві законами шабльонного діялектичного матеріялізму, т.зв. „труднощами росту", або „диверсією" „клясових ворогів". Пізніше, шукав козлів відпущення у виганих „ворогів народу", або в „контреволюційній агентурі".

Тепер же, при т.зв. „зрілім соціялізмі", наприклад, кризу зненавидженої колгоспної системи пояснюють ще простіше — „неблагоприятной погодой". А взагальному роблять бундючну позу і заявляють, що „у нас лучше всех на свете", зсилаючись на тронну промову свого вождя — Ілліча Другого, який проголосив, що „совєтський устрій служить надхненням для всіх народів світу".

Звичайно, для комуністичної касти, яка по опреді719ленню вождя Брежньова, є „серцем" тіла трудового народа, є „лучше всех". Вони користуються безмежними привілеями, живуть в достатках і люксусах, — життя яких в тисячу разів є вигідніше від життя дійсно трудового народу, якого вони самозванно репрезентують, і на тілі якого вони є не що інше, як паразитична язва.

Щож торкається самого „тіла", цебто трудового народу, то для нього проголосили, на папері, „маніфест" брехні і обману — Конституцію СССР в якій, по словам того ж Брежньова „ширше, ясніше і повніше, ніж будь-де і будь-кого, зафіксовані соціяльно-економічні і політичні права і свободи громадян і конкретні гарантії здійснення цих прав". Але там же вождь недвозначно дав знати, що якщо хтось із членів того „тіла" осмілиться протестувати про порушення владою тих „гарантованих прав" Конституції, то таке самовільство буде розглядатись, тією ж владою, як нанесення „ущерба интересам общества и государства".

Що ж лишається для трудящого народа? Александер Бармін, колишній совєтський генерал і „високий урядовець, у своїх спогадах „One Who Survived", подав таку народну поговірку — пораду для совєтських громадян:

„Ліпше всього не думай. Якщо ж не можеш дати собі ради-думаєш, то не говори; якщо ж заговорив — не пиши! Якщо ж опублікував, признайся негайно про свою вину і зараз же відмовся від опублікованого"... А якщо не відмовишся? Іншого виходу немає, крім постійного переслідування, „психушки", в'язниці і довголітнього зіслання в концтабори далекого поселення за „не соблюдение правил социалистического общежития"...

Так, брехня і обман про „перевагу" совєтської системи і устрою ідуть впарі з терором і насиллям. Одно одному допомагає і обоє — разом переробляють брехню у совєтську правду.

Зрозуміло, що немає на світі ідеальної і вповні удосконаленої державної системи й устрою, хоча комуно-московські професійні ошуканці постійно твердять, що такий устрій у них вже збудований. Але для кожної логічно думаючої і неупередженої людини є незаперечним фактом, що Президент ЗСА говорить до свого народу щиро і відкрито правду, — не скриючи ні помилок його уряду, ні його самого; говорить про слабі сторони і недомагання своєї країни. Засоби публічної інформації і народ ЗСА критикують Уряд і самого Президента, критикують вільно і без жадного страху; і в той же час — всі разом шукають компромісу і правильного рішення спільних проблем. Не кажучи вже про остогидлі совєтські черги, яким місця в Америці немає.

Тут є вільний обмін різних ідей і думок, навіть для московських пропаґандистів та їх „братньої компартії ЗСА". Тут є місце для пошани, особистої ініцятиви та вільного слова. І саме в цьому полягає непоборна сила американської демократії, її системи і устрою. У цьому є велич цієї країни.

Там же в московсько-большевицькій імперії є місце для нічого, а вірніше для брехні, обману і окозамилювання; для повчання і катехизису остогидлої пропаґанди та насилля. А понад усе свобода для тронних промов вождя, розрахована для тих, які ще не спроможні відрізнити правду від обману, яких ще не бракує на цім скомплікованім світі.

Спосіб студій проблем у цій країні та їхні вирішування міг би корисно послужити прикладом і для нас українців у діяспорі.

(Кінець)

Михайло Павлюк

НАСЛІДКИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДНОГО РУХУ ЕМІҐРАЦІЇ

Після закінчення Другої світової війни минуло понад 30 років, як українські еміґранти перебувають на Заході. Це є достатній період, щоб спробувати зробити аналізу, як ця еміґрація показала себе в питанні збільшення українського роду на еміґрації. Себто як стоїть справа з народженням дітей й скільки дітей має пересічна родина для устійнення тенденції природного руху цієї групи еміґрантів.

Під природним рухом населення розуміється стан вимирання еміґрантів та кількість народжень. Найнадійніші показники природного руху й вказівки для передбачень майбутнього природного руху дають загальні переписи населення. Згідно з цифрами перепису теоретично обраховують можливу кількість родин. Для цього підраховується кількість чоловіків і жінок у віці від 20 до 50 років. У такий спосіб виявляється кількість теоретично обрахованих можливих родин. Підраховується кількість дітей у віці від немовлят до приблизно 19 років. Обчислену кількість дітей ділиться на кількість теоретично підрахованих можливих родин. Коли на теоретично обчислену родину припадає 5 дітей, то це показує тенденцію природного руху на значне збільшення населення. Коли ж припадає 4 дитини, то передбачається деяке збільшення населення. Коли 3 дитини на теоретично обчислену родину, то слід припускати вдержання кількості населення на день перепису. Одначе, якщо на родину припадає 2 дитини, то це показує тенденцію до значного зменшення населення. Тоді ж коли пересічна обчислена родина має лише одну дитину, то через 20-30 років населення може зменшитися наполовину. Таке обчислення стану систем родин за кількістю дітей дає цінні вказівки про стан природного руху населення, але завжди можуть трапитися зміни в бажанні родин мати більше дітей. Саме тепер на Заході спостерігається значне зменшення народжень.

Поскільки нема виглядів на організацію перепису українського населення по всіх теренах розселення українців, то автор цієї статті провів спостереження природного руху українського населення в одному місті в Англії. Спостереження дало такі цифри: 1) Бездітних одружених — 9 родин. 2) Неодружених чоловіків (у більшості старшого віку) — 18 осіб. 3) Родин з однією дитиною — 17. 4) Родини, які мають двоє дітей, — 17. 5) Родини, які мають троє дітей — 2. 6) Одна родина, яка має 5 дітей. Отже на 47 обчислених родин є лише 62 дитини, тобто 1,3 дитини на обчислену родину. До того 18 неодружених чоловіків переважно старшого віку. Такі висліди моєї розвідки викликають алярм. Хоч обчислення є лише одного поселення українців в Англії, але нема сумніву, що це типовий стан природного руху населення й не тільки в Англії, бо чинники, які діяли в обчисленому місті й спричинили такий алярмуючий стан, діяли й по всіх поселеннях українців. Найважливіший чинник полягає в тому, що політична еміґрація не усвідомила, що перший її обов'язок збільшувати український рід і на еміґрації й пересічно мати 3-4 дитини, а не одну чи дві. Українські громадські організації своєчасно не спромоглися правильно оцінити важливу ролю природного руху українців на еміґрації й нічого не зробили для істотного збільшення народжень. Брак жінок-українок мав теж свій вплив на значну кількість неодружених чоловіків.

Тепер запізно радити тим, хто в дорослому віці виїхав з Німеччини, але треба звернути виключну увагу на молоді подружжя. Знаючи настрої молодих подруж, важко передбачати великий успіх, але українські громадські, політичні, молодечі, жіночі організації та у першу чергу українська преса мають провадити роз'яснюючу пропаґандивну кампанію, щоб молода родина мала не менше 3-4 дитини.

Теодор Терен Юськів

МУЗИКА ІВАСЮКА

Як інформують неофіційні вісті з України, то одна половина нашої батьківщини ще і досі плаче, а друга затискає п'ястуки не будучи в спромозі забути мученичу смерть композитора Володимира Івасюка у Львові. З закатуванням бо цього вельми талановитого мистця, потерпіла Україна величезну і незаступиму втрату. Зникнув оце з життьового і творчого обрію найспосібніший, найоригінальніший композитор естрадної, розважальної та танцювальної музики. А він же ж був уже на шляху до поважної музики, як свідчить про це його остання платівка та відомості, що він перед своєю смертю працював над історичною оперою із козацької доби. І судячи по його виїмковому хисті музичного драматизму, можна вважати, ця опера була б непересічної вартости. Та з його передчасною смертю все скінчене.

Музика молодого, бо ще не тридцятилітнього Івасюка мала надзвичайно корисний і цінний вплив, передовсім, на нашу молодь. Коли ж бо студенти Львівського університету, замість на викладу, ідуть громадою на його похорон-демонстрацію, то це найбільш пророчисте потвердження величезного національно-мистецького доцінювання і значення Івасюка, як особливо вирізненого українця-композитора та патріота.

Платівки зі Заходу, зокрема зі ЗСА, з модерними, сучасними танцями і пісеньками в Україні важко чи і неможливо дістати. І тут саме композиції Івасюка в формі пісень-танців були тим чинником, що заступав цілеспрямовано і корисно естрадно-танцювальну музику Заходу. Його твори це не була жадна музика якогось джазу,„рок-н-ролу" чи дискотеки, як дехто хотів би писати, бо з цих чи інших західніх танців Івасюк брав тільки дещо з ритмічних елементів та деякі з цікавіших прикмет побудови: наприклад, музичні рулади чи довгі повторення одної із фраз, ось хоч би кінцевої тощо. Однак до цих деяких цікавіших чинників західньої музики, як наприклад, ритм,він додавав райдужну барвистість свого індивідуального таланту в виді рідних ритмічно-танцювальних цінностей, головно покутсько-гуцульських та лемківських (синкопи). А особливо виїмкове, мелодичне багатство його власної винахідливости, темпераменту і принади. При цьому ж він покористувався у своїх творах високолітературної вартости поезіями. Тому музика Івасюка перевищує монотонію і плиткість „рок-н-ролу" на ціле небо. А дальше музика його не грішить ніколи поверховністю, не кажім уже банальністю, що часом зустрічаємо в деякій західній естрадній музиці.

Вже одні з найперших його композицій, як ось: „Червона рута" і „Моя мила", на власні поезії, а там: „У Карпатах ходить осінь", „На Івана Купала", „Водограй", „Сизокрилий птах" чи : „Жовтий лист", а пізніше вже, одноразова: „Баляда про дві скрипки", насторожували поважніших слухачів і людей з музичного світу, що ця його музика, не дуже то вже і така „легка" чи розважальна тільки. Було в ній забагато справжньої мелодико-ритмічної краси, поетичного змісту та музичної глибини. А передусім сповнена була ця музика непідфальшованого українського характеру. Ані натяку на частушки, колхозний чи гнилий московський намул. І прецікаво закарбувати музично-психологічний відрух української еміґрації ЗСА і Канади відносно музики чи пісень Івасюка. Зчасом тут підносились — більше чи менше слушні — завваги або і голоси протесту проти: „Рушничка", „Вже качки летять", „Степом, степом" тощо, але ніколи не було застережень відносно музики Івасюка. Навпаки тут навіть створено музичну групу під назвою його пісні: „Червона рута", видавано і перевидавано його перші пісні в оригіналі зі совєтських платівок або виконувано вже тутешніми нашими вокалістами та ансамблями. І тому вже хочби це покмічення багатозначуче, бо воно потверджує якою потужною є сприйнятливість і вершинність музики блискучого таланту Івасюка. — Та і ще одне: молоді композитори звичайно досить довго працюють і побиваються, щоб їхні твори стали любленими і популярними. Івасюк же, як композитор, зробив кар'єру просто в стилі американських кінозірок. Він відразу знайшов горячих приклонників і звеличників свого таланту, тому він був як тут кажуть: „мейд овер найт".

Пісні Івасюка, що приносили в Україні людям розраду і насолоду своїм чаром краси, виконували, крім цього, ще одну надзвичайно вагому місію. Тому що патріотичні пісні там суворо заборонені, а виконування навіть клясичних творів для нашого народу є там теж урядом зовсім не бажане, то його пісні любовного характеру з добірним поетичним текстом, з найвиразнішим українсько-народним посмаком мелодії були тим цінним магнетом, що притягав, тримав і закріплював молодь при нашій національній стихії.

Івасюк мав теж щастя, що виконавчинею його пісень була чудова естрадна співачка, високе меццо-сопрано Софія Ротару (теж буковинка, як і Івасюк). Вона виконувала їх і на міжнародних конкурсах та отримувала за них перші нагороди. Івасюкові поучення і її власний, великий, інтерпретаційний талант, вміння вжитися у пісню і передати її слухачеві, були

(Закінчення на стор. 3)

Орест Корчак-Городиський

ОСТАННІЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Бережани, 14-го вересня 1939 року
(Присвячую пам'яті мого найкращого друга — Всеволода Лемехи)

[3]

Уже в перших днях мого перебування на 25-ці поінформувано мене про справи поодиноких в'язнів чи ґруп. Накоротко перед моїм арештуванням польська поліція перевела рівночасно арештування у бережанському, підгаєцькому та рогатинському повітах, арештуючи, на їхню думку, провід повіту. Не забагато попало тоді в арешт членів проводу: вбільшості були це активні одиниці сіл не без того, щоб були пов'язані з ОУН.

У підгаєцькій групі були: Кобринський, мгр Ізидор Комаринський, Майчук, Дідора (еміґраційне псевдо Гузима, помер в 1950 році в Ню Йорку), Данило Бідяк і „дзядзьо" Лопушанський зі Зарваниці; в рогатинській мгр Ощипко, Онуфрик, Грицишин, Лялька (сидів разом із Лемехою, а коли народилася йому, під час його перебування у тюрмі дочка, і дружина запитувала його, яке дати їй ім'я, то він на згадку про справу Лемехи) реферат про Ольгу Басараб! (просив дати їй ім'я Ольга), Івахів, (псевдо Сонар) з бережанської групи Лапунька (розстріляний німцями в 1941 році), інж. Баран та ще дехто, що їх імен я не затямив. З Перемишлян сидів Заплатинський, який увесь час був чомусь дуже засмучений своєю справою та старався розговоритися з іншими відносно слідчих зізнань. Найбільшу групу в тому часі творила група ходорівська (інж. Самокіш, Василь Вишиваний, Дмитро Лушпак, Прокопів, Щербанюк і ін.), судова розправа яких відбулася мабуть у квітні чи травні. Пригадую собі, що Лушпак (помер в 1950-их роках у Філядельфії) і Прокопів одержали про 12 років тюрми, — одним зі судів в їхньому процесі був згаданий передше москвофіл Свистун. По розправі вивезено їх до одної з більших тюрем у глибині Польщі. Майже рік з половиною пізніше стрінув я був Дмитра Лушпака — популярно прозваного „вуйком" — в Ярославі. — Велику групу творили також арештовані зі села Божиків, яких доставлено до бережанської тюрми дуже побитих. З прізвищ із тієї групи затямив я Виваля, Кудля й Ґураля. Цього останнього стрінув я в 1945 році в таборі полонених в Ріміні, в Італії. Цікавою була група з Козівки: Марків з простріленою рукою, Кобель зі шротами в грудях, Бучинський, ранений в ногу, та Горохівський. Бойова група переводила там нічні військові вправи. Польські колоністи зауважили ті „маневри", заалярмували поліцію і колоністів, а це у висліді спричинило збройну сутичку. Один з українців був вбитий, 3-ох чи 4-ох ранених, — а по другій стороні були також ранені. Поліційні переслухання заарештованих були жахливі. З великим подивом оповідали собі в'язні про Левицького, який повертаючись зі Львова з переслухання втік під час їзди поїзду. Було багато і поодиноких в'язнів із сіл бережанської судової округи, справи яких яскраво віддзеркалювали відношення українського села до окупанта.

Двічі в тиждень можна було сподіватися звільнення із слідчої тюрми (у вівторок та п'ятницю) і в тих днях в'язні з 25-ки, 24-ки та 23-ки пильно вдивлялися, чи дозорець повертає зі зеленої барви карткою, кожний бо тоді надіявся, що це саме його звільнення. При тій нагоді кожний з нас (головно в п'ятницю!) снував пляни, як то мамуня на його привітання зварить у неділю вареники зі сметаною, та як то він оповідатиме про свої в'язничні переживання друзям та знайомим, які його відвідають. А вже ж усякого роду ворожби та пояснювання снів — це хіба нормальне явище у кожній тюрмі.

Найбільше число мешканців бережанської тюрми творили українці-політичні в'язні. Тільки в п'ятьох келіях (ЧЧ: 18, 19, 20, 21 і 22) перебували „посполиті"-поляки з малими карами, які працювали на різних тюремних заняттях. До тієї групи належав обов'язок щоденної ранньої та вечірньої молитви. Вранці вони співали „Деди ранне встайон зоже"..., а вечером: „Вшистке твоє..." Під час співу й молитви всі ми заховували спокій, а молитву проказували по своєму; крім „Отче наш..." чи „Богородице Діво"..., кожний відмовляв ще молитву Українського Націоналіста. На келіях з політичними в'язнями обов'язковою була також рання руханка і після раннього проходу й перед вечерею щонайменше півторагодинний прохід по келії. Часом в'язнична адміністрація старалася докучати в'язням за ранню руханку. Ніхто з політичних в'язнів у слідстві не мав права відвідувати недільні Богослужби, — це право мали тільки засуджені або з актом оскарження.

У кожній тюрмі, де перебували політичні в'язні, а українські зокрема існував також свій власний, внутрішній провід, який звертав увагу на неправильну поведінку адміністрації і про це повідомляв провід „на світі", звертав увагу на поведінку в'язнів, дбав про опіку над тими, що не мали жадної опіки зізовні, проголошував внутрішньотюремні акції в'язнів, — і без його дозволу ніхто з в'язнів не смів провадити ніяких розмов ні переговорів з адміністрацією. За моїх часів нашим провідником у тюрмі був Івахів (пізніше псевдо „Сонар", який згинув в загадковий спосіб на Волині, мабуть в 1943 році) і він то видав був для нашої келії Ч. 23 наказ не виходити по обіді до чищення бараболі. Цю працю виконували звичайно „посполиті", але весною забрали їх на якісь роботи в Любельщину, і тому начальник наказав нашій келії (Ч. 23), — а мали ми тоді вже всі акт оскарження, виходити на працю. Засадничо я досьогодні не добачую в тому нічого злого, бо в цей спосіб ми мали змогу побувати по обіді яких дві години на свіжому повітрю, на в'язничному подвір'ї. Коли після видання внутрішнім проводом заборони виходити „до картопель" всі політичні в'язні, крім одного, не вийшли, в тюремній адміністрації постав рух... Прийшов сам начальник тюрми (дуже несимпатична постать, казали, що згинув десь під Перемишлянами у вересні 1939 року) і в доволі грубий і некультурний спосіб, уживаючи найгірших, вуличних слів, старався примусити нас до праці. — За опір „владі" покарав нашу келію дуже гостро: піст, тверде ліжко, заборона передач і відвідин. Вістка про таке гостре й незаконне покарання мусіла дійти „на світ", бо після трьох днів, життя на нашій келії повернуло до „нормального" стану і до праці вже нас більше не змушували. Кожна келія мала теж свій внутрішній реґулямін. Вправді не було ніякого примусу, але всіма передачами завідував „харчовий референт", який кожного ранку видавав кожному рівну порцію товщу чи цукру, а після обіду „на підвечірок", коли ми одержали кип'яток, який треба було замовляти, по кромці хліба з передачі. Якщо на політичній келії проживало кількох „посполитих" українців, які виконували мінімальні прислуги, як ось перенести „ґрипс"-записку, чи переказати щонебудь на іншу келію, ми включали їх у нашу спільноту й не було випадку, щоби вони, одержавши посилку, не віддали її нашому харчовому.

Кожного ранку й вечора відбувався „апель"-перегляд келій. Комендант сторожі справджував число в'язнів, а виділовий дерев'яним молотком перевірював чи припадково хтось не перепилував ґратів. На привітання коменданта сторожі ціла келія хором відповідала по-українському.

Трапилося було нам на 23-ці, що в'язнична адміністрація назначила комендантом келії „посполитого"-поляка, оскарженого у вбивстві, який сам один старався перекричати нас, майже 30 осіб, відповідаючи на наше привітання польською мовою. Це використав комендант сторожі і вимагав, щоби привітання було одномовне. Ми не погодилися на польську мову, бо в контакті так з в'язничною адміністрацією, як зі судом і прокуратурою ми послуговувалися виключно українською мовою. У висліді ми мовчали, а вітав нас сам один комендант келії. Та й це не подобалося комендантові, та врешті цей впертий полячина мусів скапітулювати і погодився з нашим, українським поздоровленням. Під час раннього апелю можна було зголошуватися до рапорту навіть до прокуратора, або голоситися до лікаря чи санітара.

Затерлися у моїй пам'яті прізвища в'язничної адміністрації: призабув я, як називався начальник та його заступник-аспірант. З т.зв. виділових (був це найнижчий ступінь у в'язничній адміністрації) пригадую собі Лупінського, Ґжибуся (Мазур), Пфайфера і Каню; був ще завідуючий кухнею, якого ми називали „шайкі-менашкі". Було також 4-ох „пшодовніків", які у в'язничній ієрархії були з підстаршинськими ступнями (всі чотири були молодшими старшинами у війську): прізвищ їх я не затямив.

(Продовження буде)

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

підкреслюючи недостатню увагу керівництва громадських організацій до дії українських шкіл. У дискусії також наголошувано, що без свідомого молодого покоління не матимуть майбутности жадні наші установи, організації та партії. Українські рідні школи не є забезпечені учителями, фінансами та підручниками, що відбивається сильно на їхній праці.

Конференцію листовно привітав голова Світової Координаційно Виховно-Освітньої Ради д-р Роман Трач, закликаючи при тому всіх учителів до співпраці у журналі „Рідна Школа", який буде від 1980 року офіційним органом СКВОР та Шкільної Ради УККА. Журнал (нову редакцію очолює д-р Р. Трач) служитиме не лише учителям Америки, але також учителям, батькам і виховникам у всіх місцях нашого поселення.

Европейська Учительська Конференція доказала щераз конечність співдії усіх українських шкіл, лише бо в гурті вдасться нам розв'язати всі проблеми, які перед нами стоять.

Крім доповіді учасники конференції заслухали також інформації про стан шкіл у всіх країнах нашої діяспори.

КОМУНІКАТ
Т-ва „Українська Гімназія"

Управа Т-ва „Українська Гімназія" подає до відома українській громадськості, що Треті Загальні Збори Т-ва, які відбулися у Мюнхені 27-го липня ц.р., вирішили приступити до завершення організації та відкриття гімназії з українською мовою навчання.

Здійснюючи це рішення, Управа Товариства розпочинає реєстрацію дітей віком до 10 років та приймає вписи до першої гімназійної кляси, яка при відповідній кількості зголошень могла б почати навчання у 1980-81 шкільному році (вересень 1980 р.). Зголошувати до впису можна дітей (хлопців і дівчат) віком від 10 до 12 років, які закінчують у цьому шкільному році з успіхому 4-ту або 5-ту клясу народної школи.

Управа старається заанґажувати найкращі учительські сили, які відповідають усім вимогам кваліфікованих гімназійних викладачів, мають відповідні державні дипломи та знання української мови.

Осідком української гімназії має бути м. Мюнхен. Учні з-поза Мюнхену будуть забезпечені гуртожитком в Українському Інтернаті.

Українська Гімназія буде мати право прилюдности і свідоцтва зрілости даватимуть повне право на студії в університетах европейських та заокеанських країн.

Учні з не-німецьких країн матимуть можливість додатково навчання мови, історії та літератури держави їхнього поселення.

Зголошення учнів та зацікавлених учителів просимо надсилати на адресу: Ukrainska Gymnasia, Isarring 11, 8000 Munchen 40, Germany.

В Україні натрапили на знахідки із III ст. до нашої ери

Київ. — Біля скитського кургану, впоблизу села Велика Білозерська, археологи знайшли кам'яну різьбу людини та уламки кам'яного постументу для неї, — інформує київська „Радянська Україна". Газета подає також, що в боковій печері знайшли поховання знатної скитянки з третього століття до нашої ери. Скарб цей складається із 190 дрібних золотих та електрових (сплав золота і срібла) ґудзиків, підвісок, пронизок тощо. Археологи вважають, що всі ці предмети колись прикрашали жіночу шапочку, створюючи оригінальний візерунок.

На Спаса у Бавнд Бруку

У неділю, 19-го серпня, на Спаса — свято Преображення Господнього, Службу Божу в Церкві-Пам'ятнику очолив Блажен. Митрополит Мстислав, якому сослужили протопресв. Ф. Шпаченко, прот. Ф. Історчин та студент Духовної Семінарії диякон Т. Чубенко. Оздобив цю урочисту відправу хор Церкви-Пам'ятника під керуванням студента університету Т. Павловського.

Непевна погода, але святково одягнені люди. Жінки і діти невеличкі кошики, прикриті вишиваними і мереженими хустками, так немов на Великдень. Але цим разом у кошиках не паски і не писанки, а чудові Божі дари: яблука, грушки, сливки, зілля й квіти та, як і на Великдень, свічечки, які Сестрицтво покрило вишиваними скатертинами. Скоро на столах забракло місця для кошиків, приставляють лавки, а згодом уже і на підлогу ставлять. Все разом — чудова, барвиста картина, в якій переважають пастелеві кольори. Мерехтіння свічок надає їй містерійного змісту. Незабутня година, особливо для дітей, яких все більше приводять до Церкви-Пам'ятника матері й бабуні.

З кожним піснопінням спів хору стає все більш урочистим. Владика, священики і диякон натхненно виголошують молитви і возгласи. Перед посвяченням овочів і зілля, Владика Митрополит звертається до вірних із зворушливим словом. Згадує у ньому про колишню житницю світу — Україну та її теперішнє безталання. Розкриває людям зміст свята на Спаса та збагачення того свята творчим генієм українського народу. Просить людей не забувати прекрасні українські церковні традиції та призвичаювати до них своїх дітей, щоб і вони навчились дякувати Всевишньому за Його щедрі дарунки людині.

Цьогорічне свято Спаса у Бавнд Бруку залишиться незабутньою подією у тих, хто мав щастя бути присутнім на ньому.

(УПСлово)

Маямі вшанувало пам'ять д-ра Михайла Сосновського

Дня 25-го липня ц. р., у четверту річницю смерти сл. п. д-ра Михайла Сосновського парох української католицької Свят-Успенської церкви в Маямі о. Інокентій Ричкун, ЧСВВ, відправив Богослуження. Після відправи у церковній залі зібралися тернопільські земляки, приятелі сл. п. Михайла Сосновського на жалобні сходини, які відкрив і ними проводив автор цих рядків. У дружній та майже родинній атмосфері присутні розповідали свої спогади та про зустрічі зі сл. п. М. Сосновським.

Ірена Ракуш розповіла про свої приязні взаємини зі д-ром М. Сосновським та його дружиною Оксаною. Вона зокрема розказала про свою останню поїздку в Україну, під час якої вона мала змогу побувати у родинному селі Покійного та зустрінути його родину. Оля Болюх, близька племінниця д-ра Сосновського, згадала про свої родинні переживання з приводу наглої його смерти, коли вона ще була в Арґентині. Д-р Михайло Сосновський втішався великою пошаною та любов'ю всієї родини. Володимир Трач, який довгі роки в Торонто, а згодом в Маямі дружив із покійним, підкреслив, у своєму слові незвичайно чесний криштальний характер Покійного, з яким доводилося йому мати також деякі купецькі трансакції.

Гість із Торонто Коберницький поділився своїми спогадами про перші роки д-ра Сосновського, коли він з дружиною прибув до цього міста,де і був основоположником тижневика „Гомону України", а також головним редактором у 1951-54 роках. Осип Дрозд згадав про свої часті зустрічі зі сл. п. М. Сосновським, який зимою приїжджав до Маямі Біч і тут в гурті приятелів розказував останні вісті з культурно-освітнього та політичного життя нашого народу по цей і той бік океану. Тарас Ванчицький у своєму виступі підкреслив прямолінійність д-ра Сосновського як чільного провідника ОУН, який ніколи не сходив з раз обраного шляху і саме в цьому його велика заслуга.

Наприкінці, Микола Ракуш розповів про свої враження і спостереження з недавньої поїздки в Україну. І хоч це не мало безпосереднього відношення до вшанування пам'яті Покійного, але це були незвичайно цінні інформації, які присутні вислухали з увагою. У великих містах України вже майже не чути рідної мови. Вона зберігається у своїй непорочній красі лише у деяких містечках, і зокрема в селах. Села у західніх областях України ще більше зубожіли, бо Кремль не зацікавлений у допомозі селові, лише старається видусити останні життьові сили наших селян — новітніх кріпаків XX століття.

Коли закінчено жалобні сходини, пані Ракуш і Дячун гостили присутніх кавою та солодким. Молитвою та піснею „Вічная Пам'ять" вшанували тернопільські земляки свого незабутнього Друга і Приятеля.

Б.О-к

Цінноці Тернопільського музею

Тернопіль. — Київська „Радянська Україна" інформує, що з нагоди 10-річчя народного театру, який працює при Борщівському цукровому заводі, тут відкрився музей, у якому є перегляд праць самодіяльних артистів. У музеї є 300 документів, світлин, предметів театрального реквізиту. Серед них зокрема звертає увагу гуцульський сардак — дарунок Київського академічного театру ім. Івана Франка. Тут є і особлива сорочка, що її віддала 80-річна мешканка села Худіївців Катерина Боднарчук. Сорочку цю пошила ще її бабуня у 1848 році і так ця родинна реліквія переходила від одного покоління до другого. У 1909 році, коли по борщівських селах роз'їздили актори мандрівного театру „Руська бесіда", вони попавши під зливний дощ, промочили свій театральний реквізит, і тоді їм прийшлось позичати одяги від місцевих селян у Худіївці. І таким чином, — пише „Радянська Україна", — у згаданій сорочці, пошитій ще попереднього сторіччя, Анну з драми Івана Франка „Украдене Щастя" грала дуже талановита артистка Катерина Рубчакова.

МУЗИКА ІВАСЮКА

(Продовження зі стор. 2)

першорядною допомогою у розповсюдженні його композицій. Івасюк зрештою і самий співав спочатку часто, та пізніше посвятився тільки композиції. Голос його — і це мабуть єдиний випадок — можна почути на досить давній платівці, виданій Б. Дніпровим у Торонті, під заг.: „Червона рута", де автор і композитор Івасюк, співає власне те сольо в пісні: „Червона рута", котре пізніше співала Ротару та інші. В. Івасюк був приємний теноровий баритон, яким він дуже цікаво і музикально володів.

Що саме вирізнює і славить композиції Івасюка понад музику інших, старших і знаних уже піснетворців? Тоді, коли, наприклад, П. Майборода чи Білаш творять деякі прекрасні пісні, та часто вони відходять від народного духа і попадають у колхозно-частушкову чи просто московську манеру. Всі ці і подібні пісні, в повільнішому чи швидкому темпі, можна виконувати, співати і, евентуально, танцювати. Пісні Івасюка інші. Передусім вони бурлять багатством ритмічної мінливости: від найповільнішої до найбільш головокружної скорости чи навпаки. А це дуже ділає на людську музичну психіку, головно молоді. На цій гнучкій ритміці процвітає його полонююча мелодія із дуже ефектовною і буйно кольоритною оркестрівкою. Послухайте чиюнебудь пісню з України: Івасюкова завжди буде — інша. Вона цікавіша побудовою, насичена більше темпераментом, драматичніша і перш усього, ближча і рідніша своєю щирою народністю.

Ці Івасюкові пісні-танці вчинили перелім в естрадно-танцювальній музиці України. Там є тепер десятки ансамблів, груп і гуртків, що намагаються, наслідувати його музичний стиль. Та всім їм - на жаль - бракує тільки одного: Івасюкової талановитости. Крім цього, як відомо, ми маємо тут наші ансамблі, які виконують пісні Івасюка і стараються, — з більшим чи меншим щастям — творити музику під його стиль.

Яка буде доля пісень Івасюка в Україні, в обличчі московсько-большевицьких переслідувань, покаже щойно час. Проте ми таки віримо, що пісня Івасюка перетриває все. Бо хіба ж можна забути оте щиросердечне від нього, для нього і про нього:

„Жде на тебе синьогора
і вся полонина,
Що твоя юнача врода
навік полонила..."

Нарід не перестане співати його пісень, як це наголошують прості але щирі, намогильні поезії на його честь і славу, під ніякою забороною чи кґбівською пресією. У тих бо Івасюкових піснях забагато духа і портретности нашої хвилюючої сучасности, а дальше і самої омріяної та невмирущої України.

Головна Управа Союзу Українських Ветеранів і Братство Залізних

з глибоким смутком повідомляє про смерть 27-го липня 1979 року

св. п. проф. інж. ЮХИМА НЕЩАДИМЕНКА

поручника 3-ої Залізної Дивізії Армії УНР.

Опечаленій Дружині Покійного та Побратимам по Зброї висловлюємо своє глибоке співчуття.

Головна Управа СУВА
і Братство Залізних

Управа Товариства б. Політв'язнів в Березі Картузькій

з глибоким жалем і смутком повідомляє Товаришів і всю Українську Громаду, що в п'ятницю, 24-го серпня 1979 року відійшов у Вічність

бл. п.

ТОМА КОРДУБА

нар. 19-го серпня 1910 р. в Тернополі.

ПАНАХИДА — в неділю, 26-го серпня 1979 року в похоронному заведенні Литвин і Литвин.

ПОХОРОН — в понеділок, 27-го серпня 1979 року з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вельмишановній Дружині Покійного, Синові та всій Родині, пересилаємо найщиріші вислови співчуття.

Товариство б. Політв'язнів в Березі Картузькій

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 24-го серпня 1979 р. над ранком ненадійно помер на розрив серця, наш Найдорожчий Муж,Батько і Брат

бл. п.

ТОМА КОРДУБА

народжений 19 серпня 1910 р. на Тернопільщині.

Відомий громадський діяч в Галичині, адміністратор і співорганізатор Видавництва „Дешева Книжка" у Львові, підприємець, член ОУН і багатьох українських організацій, в'язень польських тюрем і концентраційного табору Береза Картузька.

ПАНАХИДА — відбулася в неділю, 26 серпня, а похорон в понеділок, 27 серпня на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

КАТРУСЯ — дружина
ЮРІЙ — син з дружиною МАРТОЮ
брати — ФЕЛІКС і РОМАН
сестра — МІЛЯ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 26-го серпня 1979 року, відійшов від нас у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни,

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН ЛОЗИНСЬКИЙ

ПАНАХИДА у вівторок, 28-го серпня 1979 р., о год. 7:30 веч.

ПАРАСТАС у середу, 29-го серпня 1979 р., о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Ч. Й.

ПОХОРОН в четвер, 30-го серпня 1979 року, о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — АННА
донька — НАДІЯ ДАНИЛЮК
син — МИРОЛЮБ
внуки — НЕСТОР І АДРІЯН
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді та Україні

ЇХ СВЯТОСТІ

ПАТРІЯХОВІ ЙОСИФОВІ

З НАГОДИ УКРАЇНСЬКИХ ДНІВ В РИМІ
в днях 20 — 23 вересня 1979 року
ми священики, члени Товариства св. Андрея,
американської области, складаємо
щиросинівські побажання

ВАШІЙ СВЯТОСТІ

З 40-ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ
ЄПИСКОПСЬКИХ СВЯЧЕНЬ

Нехай добрий Господь кріпить ласкою здоров'я, духа і тіла. І дасть змогу Вашій Святості з'єднати нашу Помісну Церкву як особливий подарок Небес в Її тисячоліття

За Управу Товариства:

о. митрат Володимир Андрушків
голова

о. крилошанин Богдан Смик
секретар

АМЕРИКА...

(Закінчення зі стор. 1)

В неділю пізно вечором, 26 серпня 1979, ситуація була та сама: Людмила Власова, разом з 67 іншими совєтськими громадянами, пасажирами, що намірились летіти до Москви, в тому числі 13 дітей, були на літаку, що його оточували американські поліційні автомобілі, перешкоджуючи відлет. Між совєтськими й американськими властями продовжувалися переговори: совєти повторювали своє твердження, що Власова добровільно виїздить до Москви, американці вимагали, щоби можна було говорити з нею „у відносинах, де вона могла б говорити без натиску з-зовні". Державний департамент інформує президента Картера про усі справи. Дорадник Президента для справ крайової безпеки Збігнєв Бжезіньскі заявив, що це „справа принципу". Проте не виключають компромісу, що переслухуватимуть Власову таки на літаку, а не поза ним. Адвокатом Годунова, який боронить справу Людмили, є Орвіл Шеля, колишній президент адвокатської палати в Ню Йорку, дуже шанований у правничих колах Вашінгтону. З совєтської сторони виступає Євгеній Макеєв, який наполягає, що Людмила Власова має право відлетіти до Москви без зупинки відлету американськими властями, але американські закони кажуть інакше.

Бандуристи Ню Йорку взяли участь в Міжнародному Фестивалі

На знімці (зліва): Марко Івасиків, Маркіян Мельник, Михайло Мюк, Христя Баранська, Ляриса Магун-Гурин, Линда Ларсон, Ярослав Саленко, Ярослав Галатин та Володимир Лехіцький, який відповідав за групу.

Дня 3-го червня ц. р., на терені Флашінг парку (колись площа Світової виставки) відбувся перший річний „Квінсдей", спонзорований президентом Квінсу в співпраці з різними організаціями і фірмами. Програма відбувалася одночасно на п'ятьох спеціяльно побудованих сценах. У цій надзвичайній програмі, репрезентуючи українську етнічну групу взяв участь Ансамбль Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку з відомою молодою солісткою Лярисою Магун-Гурин. Молоді бандуристи своїм вдалим концертом українських народних пісень полонили неукраїнську публіку. Звичайно такі концерти не приносять матеріяльної користи для виконавців, тому якраз належиться окрема подяка тим, які жертвують своїм часом, а також і видатками щоб популяризувати українську культуру. До таких в першу чергу треба зарахувати Лярису Магун-Гурин та юних бандуристів, які в той час виступали, а це: Линда Ларсон, Христина Баранська, Зенон Бахір, Ярослав Саленко, Марко Івасиків, Володимир Лехіцький (керівник групи), М. Мюк та М. Мельник. Програмою на сцені керував Степан Самбой, вив'язавшись із свого завдання бездоганно. На самому початку він познайомив присутніх з Україною, а відтак представив бандуристів з солісткою і розказав про український інструмент, який чимдалі, всебільше стає популярним серед чужинців.

Пані Софія Карплюк продемонструвала писання писанок, до стола якої, як звичайно, було нелегко дістатись.

Президент Квінсу Доналд Р. Манес у спеціяльному листі до адміністратора Ансамблю М. Чорного підкреслив, що завдяки нашій участі всі провели незвичайно гарний день.

М. Ч.

„ФАШИЗМ І КОМУНІЗМ..."

(Закінчення зі стор. 1)

чити, чути, знати, розуміти (пам'ятати про те, що мертві — були, пам'ятати про те, що вони є сьогодні, тепер...), думати. Віднайти в собі мужність і сили бути чесним з самим собою і своїми близькими. Відновити в своїй свідомості, в душі систему, високих моральних цінностей... Мати відвагу, бодай частково, не жити брехнею. Очевидно, справжні прибічники соціялістичного чи інших різноманітностей тоталітаризму, опинились би тоді в меншості. Між іншим, система — якраз система, а не конкретні кандидати — програла б тоді вибори...

Очевидно, таке — неможливе. І ми залишимося у вовчій ямі соціялізму-комунізму.

Але, як довго людина живе, — вона не може не намагатися залишитися людиною. Мабуть, якраз тому, в країні існують т.зв. дисиденти і, очевидно, кількість їх — без огляду на безупинні і навіть зміцнені переслідування, репресії і бандитизм, інспірований владою — все зростає.

Мальва Ланда."

1-9 травня 1979

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 2 — 78

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
4	Ревай Ю.	10.00	204	Королик А.	2.00
6	Пециляк І.	4.80	259	Ґуґлік Ю.	15.00
6	Вовк А.	4.80	287	Васильців І.	8.41
6	Дуда І.	7.20	287	Васильців Л.	8.41
6	Дуда М.	3.30	295	Д-р Білецький В.	3.00
94	Колісник С.	1.50	320	Булавка Ю.	3.00
94	Колісник К.	1.50	339	Романець М.	2.00
99	Балко М.	10.00	352	Мінчак Р.	6.00
116	Шевчук М.	10.00	353	Крохмаль С.	5.00
137	Пращик Я.	5.00	355	Мальгівський А.	5.00
137	Колодроб М.	5.00	355	Казім Дз.	5.00
137	Колодроб С.	5.00	355	Госяк С.	5.00
155	Міронович К.	10.00	440	Перекліта М.	4.60
163	Деспот Л. К., Д.	3.00	484	Д-р Когутяк В.	1.50
170	Попик А.	5.00	484	Гнатів В.	2.55
204	Королик А.	3.60	484	Запаранюк В.	5.95

Сума проголошених чеків .... $ 172.12
Раніше проголошених $50,740.42
Разом $50,912.54

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 3 — 78

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
4	Новотний В.	7.80	39	Краус С.	1.50
4	Новотний І.	7.80	39	Семчишин М.	4.85
4	Дзівак Б.	3.60	39	Семчишин І.	4.85
4	Селак А.	3.45	39	Д-р Логаза М.	4.75
4	Селак Ґ.	3.45	39	Краус Г.	1.50
5	Череватюк С.	8.25	39	Семчишин Ґ.О.	1.50
5	Побер М.	3.00	47	Гарас А.	5.40
5	Палам С. І.	1.50	53	Головатий Д.	5.60
5	Богданів В.	14.40	55	Ціздин М. Д.	3.30
5	Палам Т. А.	7.20	59	Олексишин І.	3.00
5	Чарнецький І.	5.70	59	Жук С.	6.00
5	Гринишин І.	5.70	59	Сколоздра С.	5.40
5	Гойдич Е.	2.80	59	Романів Л.	2.40
5	Мандибур О.	5.50	59	Сколоздра С.	10.80
5	Мандибур М.	5.50	59	Романів М.	1.75
5	Мартинковський В.	2.70	70	Кедринський А.	5.70
5	Мартинковський А.	2.70	73	Ерінакес Б. М.	11.00
5	Ґерус М.	2.70	73	Сподарик С.	3.00
5	Качала О.	5.40	75	Сотник Р.	3.90
5	Гута М.	2.60	61	Лущак М. А.	7.50
5	Мистук М.	2.55	61	Скібіцький Т. В.	5.40
5	Ґречило П. М.	4.20	61	Кузик З. Л.	5.40
5	Ройовський А. І.	4.00	61	Кузик М. Г.	5.40
5	Левицький А.	3.90	61	Малюк І.	1.50
5	Хоманчук А. К.	3.80	61	Лущак Т.	1.50
5	Подпірка Р.	3.70	61	Лущак І.	1.50
5	Хоманчук А.	3.60	61	Малюк Д.	7.80
5	Мендогода М.	3.40	61	Кузик Р.	5.40
5	Хоманчук А. К.	3.30	61	Кузик Ґ. І.	10.80
5	Хоманчук Р. М.	3.20	61	Лущак І.	10.80
6	Сливка О.	5.70			
6	Сливка О. М.	5.80	61	Запучляк І.	16.20
7	Бойків Р. Й.	5.45	61	Запучкляк І.	12.00
8	Коцибала С.	3.00	61	Запучляк І.	5.30
8	Кульчицький М.	5.20	61	Скібіцький У.В.	3.60
8	Кульчицький В.	5.10	61	Кузик Р.	3.60
10	Потапович Р. З.	6.00	61	Лущак Н. П.	3.50
10	Потапович Б. З.	6.00	82	Филоменко А.	5.60
10	Басс Б. З.	5.80	82	Мельничук Б.	5.60
10	Брич Б. П.	19.20	82	Мурга І.	2.75
11	Лайка М.	3.00	82	Розгін І.	5.50
14	Д-р Гординський Б.	9.90	82	Місіонг Н.	5.10
14	Ткач І.	8.10	82	Розгін М.	3.80
14	Петровський П.	3.30	84	Шингера І.	8.10
14	Жулинський О.	11.40	86	Сєрант І.	3.45
14	Торбич М.	5.70	86	Сєрант І.	3.15
16	Гудак П.	2.55	86	Сєрант С.	6.30
18	Шимків І. Д.	3.45	86	Сєрант Ґ. І.	5.50
19	Буш С. І.	8.70	86	Кандюк Г.	5.30
19	Божик Ґ.	3.75	86	Яхно О.	3.30
19	Божик Т.	6.90	86	Сєрант С.	5.10
20	Віщур І.	3.00	86	Худик І.	5.00
20	Віщур М.	7.50	86	Щезнюк О. Р.	10.20
20	Йосифович Ґ.	6.30	92	Максим'юк П.	1.50
21	Шембел Г.	1.50	92	Максим'юк Б.	4.20
21	Шембел В. Б.	1.50	94	Дулар М.	3.00
27	Попович Б.	34.12	94	Дулар А.	3.00
27	Манко В.	8.70	94	Василюк С.	1.50
27	Снилик Ф. А.	2.90	97	Махомета П.	11.00
27	Станко Ґ.	5.60	97	Ларкін М.	1.50
27	Шафран С. Е.	5.30	97	Магомета І.	5.50
27	Сенезгак В.	5.20	97	Магомета М.	5.50
27	Снилик М. С.	5.00	97	Кузь С.	4.85
27	Клячко Д. А.	1.95	97	Вега С.	6.40
27	Клячко М. Н.	1.95	103	Ясінський Н.	9.50
27	Шафран Б. Е.	3.50	106	Ничай В.	3.90
34	Андерсон Р.С.	5.70	116	Грабовецька Ф.	1.50
34	Прусак І.	5.00	116	Грабовецький К.	3.00
34	Блонарович Т.Л.	4.00	116	Війтик І.	1.50
34	Таран Н.О.	3.90	116	Кухлевський С.	4.35
34	Блонарович Р. В.	3.90	116	Ґулей Н.	8.10

Сума проголошених чеків .... $ 744.87
Раніше проголошених $50,912.54
Разом $51,657.41

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 4 — 78

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
25	Стеткевич Б.	27.72	88	Вергун В.	4.35
25	Лотович В.	5.50	88	Починок М.	4.35
25	Стангл В.	1.50	88	Берник С.	4.20
25	Стетг Р. Р.	3.00	88	Даниш Н.	6.00
25	Крук Ф.	3.00	88	Турчак І.С.	5.80
25	Лободяк М.	3.00	88	Кибалюк Г. С.	5.80
25	Костюк Р.	4.20	88	Д-р Лепкалюк Н.І.	5.80
25	Костюк Г.	4.05	88	Ґаст С. Л.	5.80
25	Д-р Петрущак І.	7.50	88	Мурський М.	5.80
25	Смик Л. М.	7.50	88	Мурський Л.	5.80
25	Д-р Смик Р. П.	7.50	88	Панченко О.	5.70
25	Борис М.	3.45	88	Починок Е.	5.70
25	Д-р Петрущак І.	6.90	88	Прачук В.	5.70
25	Стецюк Ю.	3.00	88	Ґетсів П. Р.	5.70
25	Калинич Л. Е.	5.80	88	Нелвел П. Р.	11.20
25	Музичка І.	11.60	88	Д-р Заяць І.	5.50
25	Музичка Л. О.	11.60	88	Палієнко П.	5.40
25	Олексів С.	2.85	88	Марфнін І.	2.65
25	Рихвицький І.	5.70	88	Салак Р. О.	5.00
25	Ільків М.	2.75	88	Бендас М.	5.00
25	Сидоряк А.	5.30	88	Степанюк Ґ. Н.	4.50
25	Стецюк М. К.	2.75	88	Мурський Л. Р.	4.00
25	Левицький В.	2.70	88	Шолдра Л. Г.	3.30
25	Макітра С.	5.40	88	Шолдра Л. Г.	3.30
25	Крупа Л.	5.30	88	Шолдра Л. Г.	3.20
25	Дражньовський Р.	5.40	88	Шолдра Л. Г.	3.20
25	Карвач С.	2.65	125	Угриновський Н.	5.10
25	Карвач С.	2.60	125	Угриновський Н.	5.15
25	Савицький І.	2.65	125	Дунський П.	3.00
25	Курдидик І.	2.70	125	Блаке І. С.	5.20
25	Бодляк М.	5.30	125	Ястремський М.А.	2.40
25	Штогрин Д. М.	5.30	127	Дмитренко І. О.	3.00
25	Романенко Н.	5.20	128	Саноцький О.	1.50
25	Васьків Р.	15.00	128	Саноцький І.	7.80
25	Васьків Р.	15.30	128	Ґлова Г.	6.60
25	Огієнко М. І.	6.30	132	Смерека М.	5.30
25	Ткачук І. Р.	5.00	132	Смерека Д.	8.10
25	Дорота М.	5.00	132	Бондар Т.	6.30
25	Смик Ф. Б.	3.30	132	Нерд Д.	3.15
25	Смик М. П.	3.30	132	Ваура Ґ.	4.80
25	Смик Р. М.	3.30	133	Ґрибовський М.І.	6.60
25	Коропецький М.В.	5.40	133	Леськів С.	6.60
25	Борис Н.	2.55	133	Леськів І.	6.30
25	Робак О.	5.10	133	Леськів Д.	5.50
25	Панін І. А.	2.25	141	Лехолат Р.	2.85
25	Борис Н.	1.75	141	Небесняк В.	1.50
25	Уланович А. М.	3.20	141	Небесняк В.	1.50
88	Вергун В.	3.60	141	Небесняк Л.	1.50

Сума проголошених чеків .... $ 494.22
Раніше проголошених $51,657.41
Разом $52,151.63